

ARKADIA pow. Łowicz, woj. Łódzkie.

Ogród pałacowy. ^{Nu krenad} Pierwotnie wila Łupia, należąca do dóbr Kapituły Łowickiej, zakupiona w 1778 r. przez Helenę z Przeździeckich Radziwiłłową ^{przebiega} dla urządzenia ^{remonty} opodal nieberowskiej rezydencji księżęcej ^{remonty} sentymentalnej ^{orkiestry} ustroniu nazwanego Arkadia. Przy udziale licznych artystów, w ciągu lat ^{przez współwłaścicieli artystów architektów, rzeźbiarzy, malarzy} kilkudziesięciu /do 1820/ stworzyła Radziwiłłowa jeden z najskynniejszych w swoim czasie sentymentalnych parków w Europie, opiewany przez poetów i podróżników / Delille, ^{Hefling} de Ligne, Trembecki, Niemcewicz i i. / Dziełem arch. Szymona B. Zuga był Żuk Grecki z Domem Murgrabięgo, Akwedukt z kaskadą /1781/ oraz Świątynia Diany /1783/; Henryk Ittar był autorem Grobowca Żłudzeń, Amfiteatru i Cyrku, prace rzeźbiarskie wykonywał Gioacchino Staggi, malarskie Jan P. Nerblin, ponadto czynni byli Aleksander Orłowski, Józef Sierakowski, Wojciech Jaszczołd jako ogrodnik i inni.

- Drege J. - Ogrody w Polsce. Wiel. Enc. Pow. Ilustr. Warszawa 1904.
- Radziwiłłowa H. Le Guide d'Arcadie. Berlin 1800.
- Radziwiłł M. - Ostatnia wojewodzina wileńska. Lwów 1892
- Wegner J. Arkadia. Warszawa 1948.

Plan z 1839 roku pochodzi z okresu końca świetności ogrodu. Jakkolwiek położony był on w płaskiej i podmokłej dolinie Skierniewki, przez umiejętne roboty wodne i ziemne oraz rozplanowanie zadrzewienia i budowli ogrodowych tworzył zespół zróżnicowanych wnętrz krajobrazowych. Wielki staw z Wyspą Ofiar w północnej części, do którego spiętrzona rzeczka wpadała kaskadą pod Akweduktem, stanowił centrum założenia, wokół którego od pół-wsch rozmieszczone pozostałe akcenty architektoniczne: nad brzegiem Amfiteatr i Świątynię Diany, nieco w głębi ^{Domik Smykarski} Grota Sybilli i Do-

mek Gotycki na sztucznie usypanym wzgórzu, Łok Grecki i Dom Murgrabięgo oraz Przybytek Arcykapłana z sadem. ^{W planie} Dalej ku ^{zamek} ~~odległości na~~ przed-wsch od tego zespołu rozciągają się zgeometryzowane pasmo Cyrka, do którego przylegały szklarnie i pędzarnie sąsiadujące z kwaterami warzywnika. W południowej części ogrodu, w pętli Skierniewki znajdowała się Wyspa Topolewa. Południowo-zachodni brzeg rzeczki ukształtowany był w charakterze naturalnego łęgu; znajdowała się w nim Grebowiec Zru-dzeń. Sieć komunikacyjna włączyła poszczególne obiekty oraz wnętrza ogrodowe posługuje się zarówno trasami płynnymi jak i prostymi. Układ zadrzewień grupowy, ograniczający skupinami i kłombami otwarte przestrzenie wnętrza i otwierający perspektywy blisko- i dalszoplanowe.

Opracowane na podstawie "Planu Arkadii z 1839 r." w Archiwum w Niebrowie oraz planów terenowych 1:1000 J. Kasperskiego 1946 r. i badań terenowych autora i archiwalnych autorów w 1948 r.